

Sygn. akt IX Ca 985/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Krystyna Skiepmo SO Mirosław Wieczorkiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Ewelina Gryń

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2015 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G.

przeciwko A. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 13 października 2014 r., sygn. akt X C 2146/14,

oddala apelację.

Sygn. akt IX Ca 985/14

UZASADNIENIE

Powód B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. S. kwoty 65.506,39 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że nabył od pierwotnego wierzyciela Banku (...) S.A. wierzytelność wobec pozwanej z tytułu zawartej umowy pożyczki z dnia 19 lutego 2010r. Wobec niewywiązywania się pozwanej z obowiązków umownych pierwotny wierzyciel przelał wierzytelność na powoda.

Pozwana stawiała się na rozprawę i podała, że gdy prowadziła działalność gospodarczą, to spłacała zaciągniętą pożyczkę. Jednakże aktualnie nie pracuje, ma na utrzymaniu czwórkę dzieci, na które otrzymuje alimenty z Funduszu. Spłaca także inne zobowiązania.

Wyrokiem z dnia 13 października 2014 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 65.506,39 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 39.255,88 zł od dnia 11 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 26.250,51 zł od dnia 11 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo oraz odstąpił od obciążania pozwanej kosztami procesu w całości.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 19 lutego 2010 r. pozwana zawarła z M. Bankiem umowę pilnej pożyczki. Na podstawie zawartej umowy Bank pożyczył pozwanej kwotę 42 157,50 zł. Umowa została wypowiedziana przez Bank w dniu 1 lutego 2012 r.

Postanowieniem z dnia 22 maja 2012 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie sygn. akt X Co 2291/12 nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przez Bank przeciwko dłużnicze, co do obowiązku zapłaty należności głównej w kwocie 39.255,88 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP, od dnia wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego.

W dniu 6 września 2013 r. została zawarta umowa przelewu wierzytelności między Bankiem (...) S.A. a powodem, na podstawie, której Bank przelał na powoda wierzytelności wynikające z zaciągniętych i nie spłaconych pożyczek, kredytów i kart kredytowych, zgodnie z treścią załącznika nr 1 do przedmiotowej umowy.

Powód w dniu 10 kwietnia 2014 r. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z którego wynika, że kwota wymagalnej należności w stosunku do pozwanej wynosi 65.506,39 zł, na którą składa się kwota 39.255,88 zł tytułem niespłaconego kapitału i kwota 26.250,51 zł tytułem odsetek.

Zdaniem Sądu Rejonowego powództwo w przeważającej części zasługiwało na uwzględnienie. Jednak ze zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów nie wynika, aby pozwana zgodziła się na doliczanie zaległych odsetek do dłużnej sumy oraz aby zgodziła się na ponoszenie dodatkowych kosztów. Natomiast zgodnie z treścią art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba, że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek umownych od dłużnej sumy. W związku z tym w ocenie Sądu nie można zgodzić się z powodem, który zsumował wszystkie dochodzone przez siebie od pozwanej kwoty (w tym odsetki i koszty) i od tak skapitalizowanej kwoty naliczył odsetki umowne. Zasadne natomiast było przyznanie odsetek ustawowych od kwoty odsetek skapitalizowanych do dnia wniesienia powództwa, tj. kwoty 26.250,51 zł. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., odstępując od obciążania nimi pozwanej z uwagi na jej trudną sytuację materialną.

Powyższy wyrok zaskarżył powód w części tj. co do punktu 2. W apelacji zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 481 § 2 k.c. w związku z art. 482 § 1 k.c. polegające na jego niewłaściwej wykładni, wyrażającej się w uznaniu, iż powód nie ma prawa do naliczania odsetek od zaległych odsetek od dnia wniesienia pozwu w wysokości umownej.

W oparciu o powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie całości roszczenia zgłoszonego w pozwie tj. zasądzenie na rzecz powoda kwoty 65.506,39 zł wraz z odsetkami umownymi przysługującymi powodowi z tytułu umowy pożyczki zawartej w dniu 19.02.2010 r. w wysokości równej czterokrotności aktualnej wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania za I instancję, a także kosztów zastępstwa procesowego wg. norm prawem przepisanych za II instancję. Ewentualnie wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji powód wskazał, że do zastosowania odsetek umownych wystarczy, że strony uzgodnią wcześniej odsetki za opóźnienie lub oprocentowanie wierzytelności. W związku z tym należy uznać, że powód w toku postępowania przed Sądem I instancji wykazał w sposób wystarczający swoje prawo do zastosowania odsetek umownych dla całego roszczenia objętego pozvem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Z uwagi na to, że Sąd Okręgowy nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku ma formę uproszczoną, co wynika z treści art. 505¹³ § 2 k.p.c.

W ocenie Sądu drugiej instancji Sąd Rejonowy przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe i dokonał trafnej oceny zebranego materiału dowodowego oraz logicznie uzasadnił swoje stanowisko. Prawidłowo również zastosował przepisy odnoszące się do ustalonego stanu faktycznego. Całość rozstrzygnięcia podziela Sąd Okręgowy.

Nie są zasadne zarzuty powoda dotyczące naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów prawa materialnego.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że art. 482 § 1 k.c. stanowi, iż od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy.

Wyjątkiem od tej zasady, zgodnie z cytowanym wyżej przepisem, jest sytuacja, gdy już po powstaniu zaległości strony zgodziły się (postanowiły inaczej niż to przewiduje przepis) na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Okoliczność ta nie budzi wątpliwości, gdyż wynika wprost z przepisu oraz została wyrażona w orzecznictwie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 18 maja 1994 r., sygn. akt III CZP 70/94, postanowienie Sądu Najwyższego z 8 sierpnia 2003 r., sygn. akt V CZ 80/03). Dokonanie kapitalizacji odsetek wbrew art. 482 § 1 kodeksu cywilnego powoduje jej nieważność z mocy prawa ze skutkiem wstecznym (ex tunc) na podstawie art. 58 § 1 kodeksu cywilnego.

Ustanowiony w interesie dłużnika w art. 482 § 1 k.c. zakaz umawiania się z góry o zapłatę odsetek za opóźnienie w zapłacie zaległych odsetek, czyli tzw. anatocyzmu nie dotyczy, z mocy art. 482 § 2 KC, zarówno pożyczek, jak i kredytów długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe, a więc w szczególności przez banki. Nie ma przeszkód prawnych, aby bank udzielający długoterminowego kredytu ustalił w umowie kredytowej ze swoim kontrahentem - kredytobiorcą wysokość odsetek oraz sposób ich naliczania (z kapitalizacją lub bez) z uwzględnieniem aktualnych i prognozowanych warunków rynku kapitałowego i techniki kredytowania. Konsekwencją wyłączenia, na podstawie i w granicach wyznaczonych art. 482 § 2 k.c., tzw. anatocyzmu, przewidzianego w art. 482 § 1 k.c., jest możliwość umówienia się z góry przez strony długoterminowej umowy kredytowej, a więc jeszcze przed powstaniem zaległości, o zapłatę w przyszłości odsetek od zaległych i skapitalizowanych odsetek, opóźnienia zapłaty których dopuści się w przyszłości kredytobiorca (wyrok Sądu Najwyższego z 29.11.2001r., V CKN 603/00).

Tymczasem klauzula kapitalizacyjna zawarta w umowie pilnej pożyczki z 19 lutego 2010r. nie uprawnia do naliczania odsetek od zaległych odsetek w wysokości umownej. Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy strony umowy pożyczki uzgodniły, że odsetki w wysokości umownej będą naliczane tylko od kwoty niespłaconego kapitału. Słuszność takiego stanowiska potwierdzają dokumenty przedłożone przez powoda, m.in. bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez pierwotnego wierzyciela, tj. Bank (...) S.A. Wszelkie wyjątki od reguły zawartej w art. 482 § 1 k.c. winny być interpretowane ściśle bez stosowania wykładni rozszerzającej.

Natomiast powód, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 6 k.c., nie wykazał aby pozwana złożyła oświadczenie woli, z którego wynikałoby, że zgadza się na dochodzenie odsetek za opóźnienie od zaległych odsetek w wysokości umownej, tak jak od kwoty kapitału.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.